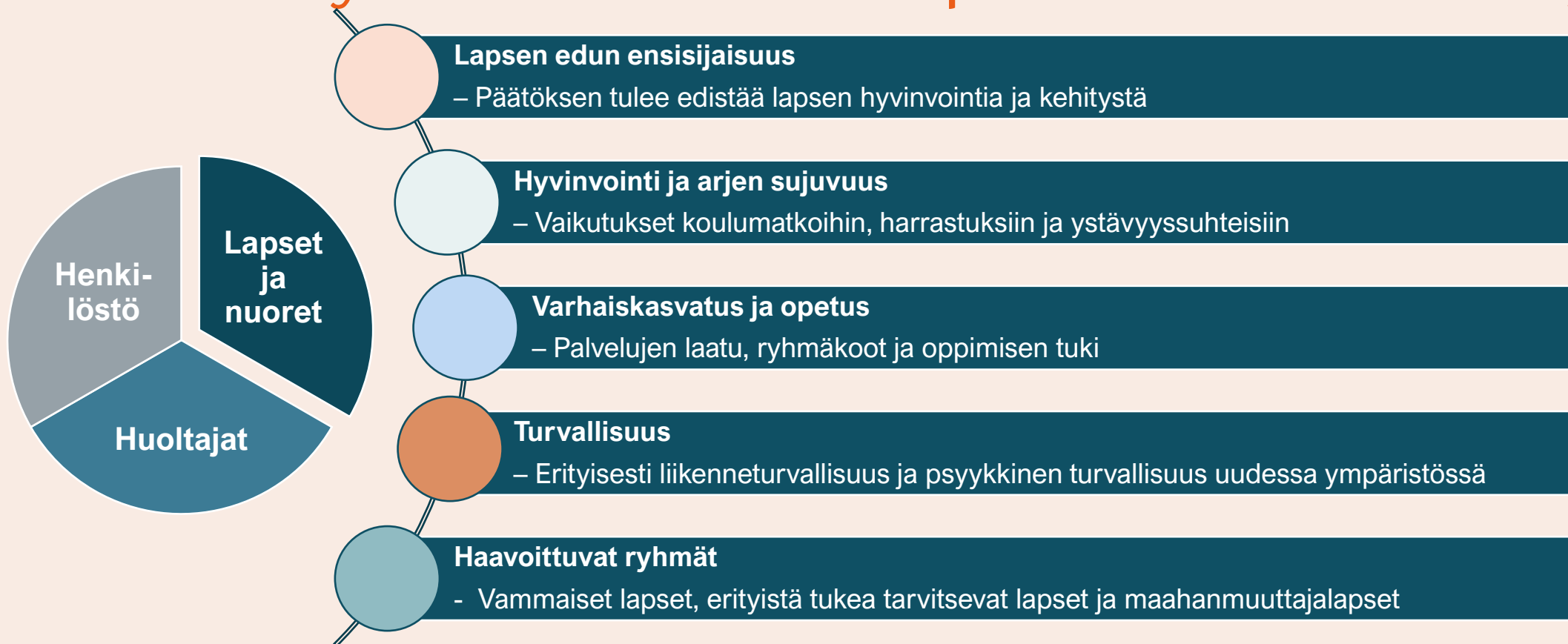

FCG.

Lapsivaikutusten arviointi:
Varhaiskasvatuksen ja koulujen
henkilöstölle toteutetut kyselyt
suhteessa FCG:n arviointikehiksoon

18.3.2026

FCG:n käyttämä tulosten raportoinnin viitekehys

Lasten osallisuus ja kuulluksi tuleminen eli lapsen oikeus osallistua ja vaikuttaa päätöksiin toteutunee mm. silloin, kun lapsilla on aito mahdollisuus vastata kyselyihin.

Lapsen edun ensisijaisuus– Päätöksen tulee edistää lapsen hyvinvointia ja kehitystä

- Teema nousee vahvasti esiin molemmissa henkilöstöaineistoissa.
- Sekä varhaiskasvatuksen että koulujen henkilöstö tarkastelee palveluverkon muutoksia ensisijaisesti lapsen edun näkökulmasta, ei oman työn tai organisaation tehokkuuden kautta.
- Toistuvat huomiot:
 - pienet, kodinomaiset yksiköt palvelevat lasta paremmin
 - suuret yksiköt ja yhtenäiskoulut nähdään riskinä lapsen hyvinvoinnille
 - päätöksenteossa toivotaan näkyvää lapsen edun punnintaa.

Hyvinvointi ja arjen sujuvuus– Vaikutukset arkeen, jaksamiseen ja arjen hallittavuuteen

- Teema nousee esiin erityisesti kuormituksen ja ennakoitavuuden näkökulmasta.
- Henkilöstö nostaa esiin:
 - kiireettömyyden ja rauhallisen arjen merkityksen
 - arjen ennakoitavuuden tärkeyden lapsille, muutosten kuormittavuuden, erityisesti herkille lapsille.
- Suuret yksiköt yhdistetään:
 - lisääntyneeseen hälyyn ja levottomuuteen
 - vaikeampaan arjen hallintaan lapsen näkökulmasta
- Henkilöstö arvioi, että muutos voi heikentää lasten arjen sujuvuutta ja lisätä kuormitusta, mikä näkyy suoraan lapsivaikutuksina.

Varhaiskasvatus ja opetus– Palvelun laatu, ryhmäkoot ja pedagogiset edellytykset

- Varhaiskasvatuksessa korostuvat:
 - lapsilähtöinen pedagogiikka
 - pienet ryhmät
 - mahdollisuus kuulla ja nähdä lapsi yksilönä.
- Kouluissa painottuvat:
 - oppilaiden tunteminen
 - yksilöllinen tuki
 - toimivat rakenteet ja kiusaamiseen puuttuminen.
- Suuret yksiköt nähdään riskinä pedagogisen laadun heikkenemiselle
- Henkilöstön näkemyksenä rakenteelliset muutokset vaikuttavat suoraan pedagogiseen laatuun ja lapsen oppimisedellytyksiin.

Turvallisuus– Fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen turvallisuus

- Turvallisuus ymmärretään laajasti:
 - psyykkinen turvallisuus
 - rauhallinen ympäristö
 - tutut aikuiset
 - lasten välinen dynamiikka.
- Erityisesti koulujen henkilöstö tuo esiin:
 - huolen suurista yhtenäiskouluista
 - vaikeudet puuttua kiusaamiseen isoissa yksiköissä
- Nähdään, että muutos voi heikentää lasten koettua ja todellista turvallisuutta, ellei turvallisuutta tietoisesti turvata rakenteellisilla ja toiminnallisilla ratkaisuilla.

Haavoittuvat ryhmät– Erityistä tukea tarvitsevat ja kuormittuvat lapset

- Molemmissa henkilöstökyselyissä nostetaan vahvasti esiin:
 - erityistä ja vaativaa erityistä tukea tarvitsevat lapset
 - nepsy-piirteiset ja muut muutoksille herkät lapset.
- Huolia:
 - riittävätkö tilat ja resurssit suurissa yksiköissä
 - säilyykö tuen laatu ja jatkuvuus
 - kasvaako kuormitus kohtuuttomaksi
- Nähdään, että muutos voi lisätä haavoittuvien lasten eriarvoistumisen riskiä, ellei tätä huomioida erikseen päätöksenteossa.

Osallisuus ja kuulluksi tuleminen– Lapsen oikeus tulla nähdyksi ja kuulluksi

- Näkyy epäsuorasti, mutta johdonmukaisesti.
- Henkilöstö korostaa lapsilähtöisyyttä:
 - lapsen ääni, mielipiteet ja tarpeet
 - mahdollisuus kohdata lapsi arjessa yksilönä.
- Huoli siitä, että suurissa yksiköissä lapsen ääni hukkuu helpommin rakenteisiin.
- Henkilöstö tuo esiin, että lapsen osallisuus toteutuu paremmin pienissä, tutuissa ja pysyvissä yhteisöissä.

FCG.